

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

**Strasbourg, 2022. december 14.
(OR. en)**

**2022/0274 (COD)
LEX 2210**

**PE-CONS 57/1/22
REV 1**

**FRONT 363
VISA 158
COMIX 465
CODEC 1511**

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA AZ OROSZORSZÁGI
FÖDERÁCIÓ UKRAJNÁBAN ÉS GRÚZIÁBAN KIÁLLÍTOTT ÚTI OKMÁNYAINAK EL NEM
FOGADÁSÁRÓL**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2022/... HATÁROZATA

(2022. december 14.)

**az Oroszországi Föderáció Ukrajnában és Grúziában kiállított
úti okmányainak el nem fogadásáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében¹,

¹ Az Európai Parlament 2022. november 24-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2022. december 8-i határozata.

mivel:

- (1) Válaszul arra, hogy az Oroszországi Föderáció (Oroszország) 2014-ben jogellenesen annektálta a Krími Autonóm Köztársaságot és Szevasztopol városát, valamint arra, hogy Kelet-Ukrajnában folyamatos destabilizáló intézkedéseket folytat, az Unió már bevezetett gazdasági szankciókat, amelyek az Ukrajnában és az Ukrajna körül kialakult válságra válaszul az EBESZ háromoldalú összekötő csoportjának égisze alatt, Minszkben aláírt megállapodások (a továbbiakban: a minszki megállapodások) nem teljes körű végrehajtásához kötődnek, szankciókat az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések tekintetében, valamint szankciókat a Krími Autonóm Köztársaságnak és Szevasztopol városának Oroszország általi jogellenes annektálására válaszul.
- (2) A minszki megállapodások aláírójaként Oroszország egyértelmű és közvetlen felelősséggel tartozik azért, hogy a konfliktusnak a minszki megállapodásokban meghatározott elvekkel összhangban történő békés rendezésén munkálkodjon. Azon döntéssel, hogy Kelet-Ukrajna nem kormányzati ellenőrzés alatt álló régióit „független entitásokként” ismeri el, Oroszország egyértelműen megsértette a minszki megállapodásokat, amelyek előírják az említett régióknak az ukrán kormány ellenőrzése alá történő teljes mértékű visszatérését. Az említett döntés, és az azt követő azon döntés, hogy orosz csapatokat küldjenek az említett régiókba, még inkább aláássa Ukrajna szuverenitását és függetlenségét, valamint a nemzetközi jog és a nemzetközi megállapodások –köztük az ENSZ Alapokmánya, a Helsink-i Záróokmány, a Párizsi Charta és a budapesti megállapodás –súlyos megsértését jelenti.

- (3) Az Európai Tanács 2022. február 24-én a nemzetközi partnereivel együtt a lehető leghatározottabban elítélte az Oroszország által Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agressziót, és kifejezte maradéktalan szolidaritását Ukrajnával és annak népével. Továbbá az Európai Tanács a 2022. február 24-i következtetéseiben követelte, hogy Oroszország azonnal szüntesse be katonai lépéseit, feltétel nélkül vonja vissza minden fegyveres erőjét és katonai felszerelését Ukrajna egész területéről, valamint maradéktalanul tartsa tiszteletben Ukrajnának a nemzetközileg elismert határain belüli területi integritását, szuverenitását és függetlenségét. Az említett álláspontot az Európai Tanács a 2022. március 25-i, 2022. május 31-i és 2022. június 24-i következtetéseiben újólal megerősítette.
- (4) Grúziát illetően az Európai Tanács 2008. szeptember 1-jén –a rendkívüli Európai Tanács elnökségi következtetéseiben –határozottan elítélte Oroszország azon egyoldalú döntését, hogy elismerte Abházia és Dél-Oszétia függetlenségét, és sürgetett más országokat, hogy ne ismerjék el azok függetlenségét.
- (5) Egy, az Unióval határos országban sorra kerülő olyan katonai agresszió, mint amely Ukrajnában történik, és amely a korlátozó intézkedések alapjául szolgál, az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelmét célzó intézkedéseket indokol.

- (6) A Krími Autonóm Köztársaságnak és Szevasztopol városának 2014. március 18-i jogellenes annektálása óta Oroszország orosz nemzetközi útleveleket állít ki az említett területek lakosai számára. Oroszország elnöke 2019. április 24-én rendeletet írt alá, amely egyszerűsíti az Ukrajna nem kormányzati ellenőrzés alatt álló donecki és luhanszki régióinak lakosai számára az orosz állampolgárság megszerzésére irányuló eljárást, ideértve az orosz nemzetközi útleveleknek az említett lakosok számára történő kiállítására irányuló eljárást is. Egy 2022. július 11-i rendelettel Oroszország Ukrajna egyéb nem kormányzati ellenőrzés alatt álló régióinak lakosaira –különösen a herszoni és a yaporizzsjai régióra –is kiterjesztette az orosz nemzetközi magánútlevelek kiállításának gyakorlatát. Oroszország 2022 májusában egyszerűsített orosz honosítási eljárást vezetett be az úgynevezett „Donyeck-i Népköztársaságból” és az úgynevezett „Luganszki Népköztársaságból”, valamint Ukrajnából származó árva gyermekek számára. A rendelet azon szülői felügyelet nélküli gyermekekre és azon cselekvőképtelen személyekre is alkalmazandó, akik az említett két megszállt régió lakosai. Az orosz útlevelek szisztematikus kiállítása az említett megszállt régiókban a nemzetközi jognak, valamint Ukrajna területi integritásának, szuverenitásának és függetlenségének további megsértését jelenti.

- (7) Az Unió és tagállamai, valamint Izland, Norvégia, Svájc és Liechtenstein nem ismerték el a jogellenes annektálást, és elítélték Ukrajna régióinak és területeinek Oroszország általi jogellenes megszállását. Ez vonatkozik különösen a Krími Autonóm Köztársaságnak és Szevasztopol városának jogellenes annektálására, a donecki és a luhanszki régió jogellenes megszállására, de az Ukrajna keleti és déli régióiban – különösen a herszoni és a zaporizzsjai régióban – végrehajtott további jogellenes megszállásra is. Az Oroszországi Föderációnak az említett régiókban és területeken kiállított úti okmányait (orosz úti okmányok) a tagállamok, valamint Izland, Norvégia, Svájc és Liechtenstein nem ismerik el, vagy folyamatban van azok általuk való el nem ismerése. Ugyanez vonatkozik azon orosz úti okmányokra, amelyeket Abházia és Dél-Oszétia grúziai területein állítottak ki, amely területek e határozat hatálybalépésének időpontjában nem állnak a grúz kormány ellenőrzése alatt (szakadár területek).

- (8) A közös vízumpolitika és az azon ellenőrzésekre vonatkozó közös megközelítés biztosítása érdekében, amelyeknek a külső határokat átlépő személyeket alá kell vetni, vízumkiadás és a külső határok átlépése céljából nem fogadható el érvényes úti okmányként az Ukrajna Oroszország által megszállt régiókban vagy területein, vagy Grúzia szakadár területein kiállított, vagy az említett régiókban vagy területeken lakos személyek számára kiállított semmilyen orosz úti okmány. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy eltérést alkalmazzanak azon személyek tekintetében, akik azon a napon, amelyen az orosz úti okmányoknak a vonatkozó megszállt régióban vagy területen, vagy egy szakadár területen történő kiállítása megkezdődött, orosz állampolgárok voltak. Az említett eltérés az ilyen személyek leszármazottaira is alkalmazandó. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy eltérést alkalmazzanak akkor is, ha az adott személy az ilyen úti okmány kiállításának időpontjában kiskorú vagy cselekvőképtelen személy volt.
- (9) Ez a határozat nem érinti a tagállamoknak az úti okmányok elismerésével kapcsolatos hatáskörét.

- (10) A jogbiztonság és az átláthatóság érdekében a Bizottságnak a tagállamok segítségével össze kell állítania az el nem fogadott orosz úti okmányok listáját. Az említett listának tartalmaznia kell azon időpontokat, amelyektől fogva megkezdődött az említett úti okmányok kiállítása, és amelyektől fogva az említett úti okmányok nem fogadhatók el. A Bizottságnak az említett listát tartalmazó végrehajtási jogi aktust kell elfogadnia. Az említett végrehajtási jogi aktust ki kell hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és a listát bele kell foglalni az úti okmányoknak az 1105/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat¹ alapján létrehozott listájába, a harmadik országok és területi egységek által kiállított úti okmányok egy olyan táblázatába, amely online nyilvánosan hozzáférhető.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1105/2011/EU határozata (2011. október 25.) a külső határok átlépésére jogosító és vízummal ellátható úti okmányok listájáról, valamint az e lista összeállítására irányuló eljárás meghatározásáról (HL L 287., 2011.11.4., 9. o.).

- (11) Ez a határozat nem érinti az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgáshoz való jogát, beleértve annak lehetőségét, hogy az ilyen családtagok –a különösen a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹, valamint az egyrészről az Unió és a tagállamok, másrészről egyes harmadik országok között létrejött, a személyek szabad mozgására vonatkozó megállapodások értelmében vett –érvényes úti okmány nélkül lépjenek be a tagállamok területére. A 2004/38/EK irányelv –az abban megállapított feltételek mellett –lehetővé teszi a szabad mozgás közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból történő korlátozását.
- (12) Ez a határozat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

- (13) Ez a határozat nem érinti az uniós menekültügyi vívmányokat és különösen a nemzetközi védelem kérelmezéséhez való jogot. Amint arra az „Operatív iránymutatás a külső határok igazgatására vonatkozóan az EU és Ukrajna közötti határátlépések megkönnyítése érdekében” című, 2022. március 4-i bizottsági közlemény emlékeztet, a tagállamoknak továbbra is lehetőségük van arra, hogy –a 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 25. és 29. cikkében, valamint az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 6. cikkének (5) bekezdésében előírtak szerint –egyedi esetekben engedélyezzék a tagállamok területére való belépést az e határozat célpontjában álló úti okmányok birtokosainak, akik ezért nem teljesítik az (EU) 2016/399 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében megállapított egy vagy több beutazási feltételt, és akik nem éltek a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásához való jogukkal. Az említett eltéréseket a jelenlegi válság során a lehető legnagyobb mértékben kell alkalmazni, különösen minden olyan személy belépésének lehetővé tétele érdekében, akik az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat³ hatálya alá tartoznak.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 810/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (vízumkódex) (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o.).

³ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

- (14) Mivel e határozat célját –nevezetesen a közös vízumpolitika és a schengeni térség működésének megerősítését azon kötelezettség bevezetése által, hogy bizonyos úti okmányok nem fogadhatók el vízumkiadás és a külső határok átlépése céljából –a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a határozat nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (15) Az EUSZ-hez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez (EUMSZ) csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e határozat a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e határozatról szóló tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.

- (16) Ez a határozat a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal¹ összhangban nem vesz részt. Ennélfogva Írország nem vesz részt a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (17) Izland és Norvégia tekintetében e határozat – az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás² értelmében – a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat³ 1. cikkének A. és B. pontjában említett területhez tartoznak.

¹ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

² HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

³ A Tanács 1999/437/EK határozata (1999. május 17.) az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

- (18) Svájc tekintetében e határozat –az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹ értelmében –a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2008/146/EK tanácsi határozat² 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke A. és B. pontjában említett területhez tartoznak.

¹ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

² A Tanács 2008/146/EK határozata (2008. január 28.) az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

- (19) Liechtenstein tekintetében e határozat –az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv¹ értelmében –a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat² 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke A. és B. pontjában említett területhez tartoznak.

¹ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

² A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

- (20) Ciprus, Bulgária, Románia és Horvátország tekintetében e határozat 1. cikkének a) pontja – a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdése, a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdése és a 2011. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (2) bekezdése értelmében –a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktust képez, míg az 1. cikk b) pontja –a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (1) bekezdése, a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (1) bekezdése és a 2011. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (1) bekezdése értelmében –a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktust képez.
- (21) A helyzet sürgősségére tekintettel, helyénvalónak tekinthető a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az EUMSZ-hez, és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében meghatározott nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.
- (22) Az e határozatban előírt intézkedések gyors alkalmazásának lehetővé tétele érdekében, valamint az Ukrajnában Oroszország által elfoglalt régiókban és területeken és Grúziában a szakadár területeken fennálló szükséghelyzet következtében e határozatnak sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Oroszországi Föderációnak az Oroszországi Föderáció által megszállt, Ukrajnában lévő régiókban vagy területeken, vagy az e határozat hatálybalépésének időpontjában nem a grúz kormány ellenőrzése alatt álló, Grúziában lévő szakadár területeken kiállított, vagy az említett régiókban vagy területeken lakos személyek számára kiállított úti okmányai (orosz úti okmányok) nem fogadhatók el érvényes úti okmányként a következő célokból:

- a) vízumkiadás a 810/2009/EK rendeletnek megfelelően;
- b) a külső határok átlépése az (EU) 2016/399 rendeletnek megfelelően.

2. cikk

Az 1. cikktől eltérve, az 1. cikkben említett orosz úti okmány elfogadható,

- a) ha annak birtokosa a 3. cikkben említett végrehajtási jogi aktusban megjelölt releváns időpont előtt orosz állampolgár volt, vagy ha annak birtokosa ilyen orosz állampolgár leszármazottja;
- b) ha annak birtokosa az ilyen úti okmány kiállításának időpontjában kiskorú vagy cselekvőképtelen személy volt.

A tagállamok –a 810/2009/EK rendelet 25. és 29. cikkében, valamint az (EU) 2016/399 rendelet 6. cikkének (5) bekezdésében előírtak szerint –egyedi esetekben engedélyezhetik az e határozat hatálya alá tartozó úti okmányok birtokosainak a tagállamok területére való belépését.

Ez a határozat nem érinti az uniós menekültügyi vívmányokat és különösen a nemzetközi védelem kérelmezéséhez való jogot.

3. cikk

A Bizottság a tagállamok segítségével összeállítja az 1. cikkben említett úti okmányok listáját, beleértve azon időpontokat is, amelyektől fogva megkezdődött az említett úti okmányok kiállítása.

A Bizottság az első bekezdésben említett listát tartalmazó végrehajtási jogi aktust fogad el. Az említett végrehajtási jogi aktust ki kell hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és a listát bele kell foglalni az úti okmányoknak az 1105/2011/EU határozat alapján létrehozott listájába.

4. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

5. cikk

Ennek a határozatnak a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök